

విజ్ఞప్తి

శ్రీదునిచెలికా డఖిల జ
నాధారుం డమరవంద్యుడార్తావసు డా
శాదళితు డప్రమేయుడు
మోదావహు డాదరించి ♦ ముదమున బ్రోచున్.

లక్కన కుల శేఖరుడున్
మిక్కిలి శివభక్తపరుల ♦ మేటియు నై పెం
పెక్కగల వీరభద్రుం
డిక్కబ్బం బచ్చు గూర్ప ♦ నిడియె ధనంబున్.

ఉడుపతిధారునిన్ దలచి ♦ యుర్విని భక్తగణంబు మెచ్చ దా
కడుగ గణార్చసల్ జరిపి ♦ కాంచెను మించినకీర్తి వీరభ
ద్రు డమలవీరశైవకులధుర్యుడు లక్కనవంశ్యు డాతనిన్
పుడమిజరాయరున్నతుల ♦ బొల్పుగనిచ్చి యమేశుఁడోముతెన్

కొలదిగ చదివినవాడన్
గల విందున నెరసులెన్నొ ♦ కవిహంసము లిం
పలర క్షమింపగ నే నం
జలు లిడియెద క్షీరసీరసరణన్ గనగన్.

వల్లూరుపాలెము, }
15-3-1936. } లక్ష్మణ పులికార్జునుడు.

ఇట్లు విన్నవించు,

శ్రీ గురుభ్యో నమః

శ్రీ మల్లికార్జున శతకము.

శ్రీజలజోద్భవాండములఁ ♦ జెన్నలరారు త్వదీయశక్తియే
యాజలజాపుగాఁ బరగి ♦ యాదర మొప్ప మద్దీయచిత్తవాం
ఛాజలజంబు లన్నిటికి ♦ సత్ఫల మియ్య బతిత్వమంది నన్
భూజనవంద్యుఁ జేయగదె ♦ భోగివిభూషణ! మల్లికార్జునా. 1

శ్రీధనపద్మజాదిసుర ♦ సేవితపాద! అనంతరూప! స
త్సాధులకల్పభూజ! యమ ♦ శాసన! యో నిగమస్వరూప స
ద్బ్రహ్మక భక్తరక్షణ ప్రభో యని ని న్మది వేడుచుండెదన్
మోక్షముతోడ నన్నెపుడు ♦ బ్రోవర శ్రీగిరి! మల్లికార్జునా. 2

అక్షయ! దుష్టశిక్షణ! యజాండనివాసి! త్రిలోకపాలనా
ధ్యక్ష! మునీశరక్ష! నిగమాంతవిహార! రమేశమిత్ర! రా
గక్షయ! దీనపక్ష! సురకామితదాయ! శశాంకమాళి! దు
ర్దక్షమదాపహార! యని ♦ ధ్యాన మొనర్చెద మల్లికార్జునా. 3

శాంకరి శారదాంబ సిరి ♦ శౌరి విరించి వినాయకుండు ని
శ్చంకితులౌచు నాహృదయ ♦ సారసమందు వసించి మించి యా
తంకము లేక నారచన ♦ తప్పక సాంగముజేయు గాపుతన్
శంకర! భక్తవత్సల! నిశాకర శేఖర! మల్లికార్జునా. 4

సూరిజనంబులన్ దలచి ♦ సాంపుగ నీవద సేవకావళిన్
గోరి కవీంద్రమండలముఁ ♦ గూర్చిని వేడి భవత్పదాబ్జముల్
మూరినభక్తి నాత్మ నిడి ♦ మేలుగ నుత్పలచంపకంబులన్
వేరులఁ గూర్చి నీ కిడెద ♦ బేర్చి నుమాపతి! మల్లికార్జునా.

ఎవ్వడు జీవకోటి గడునిచ్చ నృజించెను? లోకమంతకున్
 ఎవ్వడు కర్త? దీనులను ♦ నేలెడి ధీరుడెవడు? దుష్టులన్
 నొవ్వగఁజేయువా డెవడు? ♦ నోముఫలంబుల జేర్చునట్టి వా
 డెవ్వడు? నీవు గాదె? మదిఁనెంచగ శ్రీగిరిమల్లికార్జునా. 6

భోగివిభూష! సాధుజనఁపోష! ప్రదీప! కృపాంతరంగ వై
 రాగవిలాస! నిర్గుణవిరాజ! శిరోజశశాంక శేఖరా!
 యాగమవంద్య! దీనజన ♦ యార్తివిభంజన! భక్తపాలనా!
 రాగమదాదిభంజన! ధరాధరవాసక! మల్లికార్జునా. 7

కొండ నివాసమయ్యె మరికొండయె చాపమునయ్యె జూడగా
 కొండయె మామయయ్యె సతి ♦ కొండకుమారియు నయ్యె
 కుంభజల్

దండిగ భక్తు లయ్యె నరదంబును భూతలమయ్యె నీకు, నీ
 దండికి జాలినట్టి ఘనఁదైవము లేడిక మల్లికార్జునా. 8

పెట్టినమొక్కకాండముల ♦ బేర్చిని రక్షణఁజేయుకర్ష కుం
 డట్టులఁ బుట్టఁజేసియు కృపాంబుధి బ్రాణులఁ బ్రోచునట్టి బల్
 జెట్టివి నీవయుండ నృపఁసేవలు జేయగఁ బోవనేల నిజ
 దట్టినభక్తిఁ గొల్వకయ ♦ ధారుణి మర్త్యులు మల్లికార్జునా. 9

పంతముఁగట్ట బోదు మదిభక్తిగ నుండెదనంచు, నిన్నెడన్
 సంతనపెట్టు భక్తులకు ♦ సాగిలిమొక్కగ బుద్ధిబోవ దా
 కంతుని వాడిబాణముల ♦ గాసిలి గాసిలి మోహపాంథులన్
 సుంతయు వాయ దీతపుష్పఁచూపర మోక్షముమల్లికార్జునా. 10

పాయదు క్రోధవర్గముల • భక్తిని నీపదపద్మ సేవలన్
జేయదు, తామసం బాదవు • సేతలు మానదు, దీనరక్షణల్
బాయును, క్రూరతన్ దగిలి, • భక్తులఁ గూడుచునత్తృతుల్ దగన్
జేయదు, చిత్త మక్కట హాసంపక ప్రోవర మల్లికార్జునా. 11

శంకర ! శాంభవీహృదయః సారసభృంగ ! కపాలహస్త ! ని
శ్శంక ! దయాంతరంగ ! శివ ! శాశ్వతరూప ! యటంచు నాదుహృ
త్పంకజమందు వేడుచు భవాదృశు లీధర లేరటంచు నే
జంకక చాటుచుండెద నిశాకర శేఖర మల్లికార్జునా, 12

తిట్టియు గొట్టి మొట్టినను • దిట్టరియై నిను బాధపెట్టివన్
చుట్టమె యక్కిరీటి? కడుఁసాంపుగ గాచితివయ్య; భక్తి నిన్
దట్టినచిత్తమందు నిను • భ్యాన మొనర్చిన గావకుండిన్
రట్టును బెట్ట ధర్మమె? నిరామయ శ్రీగిరి మల్లికార్జునా. 13

దారసుతాది బంధువులఁదా విడనాడకయుండియున్ మదిన్
భారము నీడె యంచు నిను • భక్తిఁ దలంచుచు భ క్తసేవలన్
బేరిమిఁ జేయు నిర్గుణుడు • పృథ్వినిఁ బాపము లొండడయ్యయా
నీరములందు తామరలు • నిల్చినరీతిని మల్లికార్జునా. 14

జూదము లాడరాదు నృపఃసూనుడునైనను క్రీడలంచు, దా
జూదము లాడికాదె యమఃసూనుడు దమ్ములు దాను దారయున్
భేదము లంద గాన దిరిగెన్ కురునాథుడు. కారణంబుగా
బాధలు పెక్కులొందె, శ్రితఃపాలన! శ్రీగిరి మల్లికార్జునా. 15

సత్యమే సౌఖ్యదాయని యఃసత్యమే యాపద కున్కిసత్యమున్
నిత్యము వల్కముక్తిఁగొను • సత్యము వాయ నఘంబు గల్గునా

నత్యమే కీర్తి గూర్చును, నఃసత్యము జేయును నింద గుండగఁ
 నత్య మనత్యమందు గనఃసత్యమే యెక్కుడు మల్లికార్జునా. 16
 జనకునివాంఛ దీర్పవలె ♦ సద్గుణశిష్టజనం బడెట్లు తా
 మునుకొని తండ్రిసౌఖ్యము నఃమూల్యమటంచును పెండ్లిమానడే
 ఘనుడగు జాహ్నువీసుతుడు ♦ గన్గొన మర్త్యులు వింతనొంద నో
 ఘననిభగాత్ర! ఘోరభవ ♦ కాండవిభంజన మల్లికార్జునా. 17
 ఘను డతికోపమొందునటు ♦ గర్వముతోడుత నొవ్వబల్లు యా
 చెనటి నశించు నెట్టులన ♦ చెట్టతనంబున నెల్లరాజులుం
 గన శిశుపాలు డాహరిని ♦ కాఱులు వల్కినగాడె చక్రధా
 రను హతుడయ్యె మున్ను శ్రితఃరక్షణదీక్షిత! మల్లికార్జునా. 18
 మూర్ఖులచెంత ధర్మమునుఃమూఢులయొద్దను విద్యగొప్పయున్
 కర్మశుసేవకత్వమును ♦ కాములనన్నిధి భక్తిబోధనల్
 లర్కుడు రాగ చీకటియు ♦ నంగనహస్తమునందు విత్తమున్
 శర్మకరై నశించు, నిది ♦ సత్యము శ్రీగిరి మల్లికార్జునా. 19
 ప్రవిమలభక్తితో దలచు ♦ పావను డీధర నన్యవాంఛలన్
 దవులగబోవ డెండు ప్రమదంబున చూతఫలంబు లాను చి
 ల్కవిడిచిముష్టికాయలనుఃకాంక్షను మెక్కదలంచునొక్కొ యో
 నవనవినాశ! యీశ! భవఃసాగరతారణ! మల్లికార్జునా. 20
 ప్రతిభగలట్టివారలకు ♦ బాములు మిక్కిలి గల్లు పెల్ల నం
 చితమగుకీర్తిపుంజముల ♦ జెందుటకే, యదియెట్టులన్నచో
 పెతలు త్రిశంకుసూనునకు ♦ పెక్కులు జేకురగాడె ధాత్రిపై
 సతమగుపేరు గైకొనియె ♦ సాధుజనావన మల్లికార్జునా. 21

దొడ్డుగుణాఢ్యుడౌ జనుని ♦ దుర్భరశత్రువు జేరినంత దా
నొడ్డుక కీడు, కాంక్షలను ♦ నొప్పగ దీర్చు నడెట్టులన్నచో
దుడ్డున మోది బంధ మిడు ♦ దుష్టునికైనను క్షీర మీయదే
దొడ్డుగ ధేను వీధరను ♦ దుర్జనభంజన మల్లి కార్జునా. 22

తనదరి లేకయుండినను ♦ దాతగువాడు మరొక్కచోటనై
నను గొనియిచ్చు వర్ణుల కఃనారత మయ్యది యెట్టులన్న దా
ఘనముగ సంద్రమందు గొని ♦ కాంక్షలుదీరగ నీర మీయదే
జనులకు నీలనీరద మఃజాండనివాసక! మల్లి కార్జునా. 23

సిరిగలవానిచెంత గడు ♦ జేరుచునుందురు తారుదారె యీ
నరు లీల నెట్టులన్నను ఘనంబుగ రాజిలు రత్నపుంజముల్
వరిలు నటంచుగాదె కడు ♦ వాంఛను జేరు నదీనదంబు లా
జలధికి ఫాలనేత్ర! గుణఃసాగర! శ్రీగిరి మల్లి కార్జునా. 24

గ్రాసము గల్గ భిక్షమును ♦ గంధము లుండ విఘాత భూషలం
బాసి మహారగంబు లిలు ♦ బాసి భయంబిడువల్లకాటిలో
వాసము మేల్ రథంబులను ♦ బాసియు నెద్దును బూనియుంటచే
వాసిగ త్యోగి వీవసుమి ♦ భక్తులు మొక్కగ మల్లి కార్జునా. 25

1 రాలను రువ్వజాల నిను ♦ రంజిల 2 గొట్టగజాల తెడుతో
3 బాలునిఁగోయజాల 4 కులఃభామిని నీయగబోవజాల నిఁ
జాలిగఁజూచి చయ్యనను ♦ 5 చక్కనినేత్రము దీయజాల న
న్నేలుము నీకటాక్షమున ♦ నీశ! కృపాకర! మల్లి కార్జునా. 26

ముక్తికి మూలమకా దయను మోదము గూర్చెడి నిర్గుణత్వమున
శక్తిని నిచ్చు ధైర్యమును ♦ శాశ్వతకీర్తి నొపగు సత్యమున,

1. పు॥ 2. రాద్రవత్తక్క. 3. సిరియాపడు. 4. భల్లాణరాజు. 5. బోయకన్నప్ప.

క్షితిపతియైన పశ్చిరథుఁచేత వరంబుల నొంది కైక తా
బతి మృతినందజేయడె కృపానిధి శ్రీగిరి మల్లికార్జునా. 38

గర్వము జెందువా డెపుడు ♦ కష్టము లొందు నదెట్లనంగ దా
గర్వము గన్న బ్రహ్మ తమఁకత్వముతో ప్రణవంబు నేననన్
సర్వసుఖంబు బాసి చెఱుసాలను మ్రందడె తారకారిచే
శర్వ! మహేశ యీశ! హర! చంద్రకళాధర! మల్లికార్జునా. 39

పరులను హింసబెట్టిన నృపాలుడుసైతము కీడునందు సో
దరియైనట్టి దేవకిని ♦ దత్తతీయా వసుదేవు వైదునన్
కరుణారవంతలేకయిడి ♦ కందువులం బాలియింప శౌరిచే
మరణము కంసుడందడె రమాధవసేవిత! మల్లికార్జునా. 40

ఘనతరమాచరిత్రములు ♦ గాంక్షను కొందరువల్కుచుండ యే
వెనటియున్నె ననిందనిడి ♦ చెప్పిన బాయదువ న్నె; మూర్ఖులౌ
మనుజులు గంగలోమునుగఁమాయునె పాపము మానవాళికం
చనిహసియింప, పోవునె మహాత్వము గంగకు మల్లికార్జునా. 41

క్షితిపతియేనియుం జెడుట ♦ సిద్ధము దుష్టమనంబునం బతి
వ్రత జెరుపంగబూనినను, ♦ వజ్రియె తొల్లి యహల్య గోరి తా
నతికఠినంపుశాపహతి ♦ నందడె యోగుల దేహమంతటన్
ప్రతిభ! గుణప్రదీప! సురవందిత శ్రీగిరి మల్లికార్జునా. 42

ప్రవిమలమైనజ్ఞానమును ♦ బాగుగనందక చేయు ధ్యానముల్
భవరహితంబొనర్పగల ♦ ప్రాభవమందగజాల వెందునన్
చవిగనుటెట్లు లుప్పిడక ♦ జక్కగవండిన కూరయేనియున్
భవభయభంగ! యంగజవిభంగ! సురార్చన! మల్లికార్జునా. 43

వ్యయమునుజేయగా నిల బ్రయత్నముసేయని లోభి సంపదలో
జయమును మోక్షసౌఖ్యములు ♦ సద్యశమీయగ లేవదెట్లనన్
ప్రియసతి యోగిరంబిడిన ♦ బ్రీతిని మెక్కకయున్న దీరునే
రయమునబుట్టుక్షు తైపుడు ♦ రాక్షసభంజన మల్లికార్జునా. 44

గురువులయాజ్ఞ శిష్యతతి ♦ కూరిమిమీరగ దీర్పగావలెన్
ధర నెటులన్న ద్రోణుడు ముదంబునగోరిన ముద్దుప్రేలు తా
గురునకు గోసియాయడె? యకుంతితభక్తిని నేకలవ్యుడం
బరశిఖ! నందివాహ! హర ♦ పాపవిభంజన! మల్లికార్జునా. 45

సిరిదులదూగువేళలను ♦ శ్రీఘ్రమవత్తురు బంధువర్గముల్
సిరి తొలగంగ నొక్కడును ♦ జేరగరా డదియెట్టులన్నచో
పరిమళమున్నపుష్పముల ♦ బాగుగ దాలిచి, యవ్వీవాడినన్
సరగున వీడజూచెదరు ♦ సాంబసదాశివ మల్లికార్జునా. 46

దీనులు గడ్డిదస్వరము ♦ దేజరిలంగ నుతించివేడినన్
బూసడు ప్రేమ దుష్టుడగు ♦ పూరుషుడిధరలోన నెట్లనన్
వాసల గాని నీరముల ♦ వాసముజేసిన గొండరాయి తా
బూనునె మార్దవంబు? నహిభూషణ! శ్రీగిరి మల్లికార్జునా. 47

చెనటులెయైనచో సుతుల ♦ సోదరులన్ పితరులన్ మరెట్టి వా
రిని నయినన్ జెనన్ జెనక ♦ శ్రేయముసుమ్మి యదెట్టులన్నచో
మును దశకంతునిన్ విడిచిపోడె విభీషణు డాత్మసోదరుం
డనియయినన్ దలంపక కృపాంబుధి శ్రీగిరి మల్లికార్జునా. 48

తా నధికుండనంచు మది ♦ తామస పూరితుడై చెలంగి తా
మానవులన్ హసింప ననమానము సేకురు నెందు నీర్ష్య గ

న్గానక వ్రతసన్నిధిని ♦ గాధిసుతుండు వసిష్ఠు నొంప భూ
జానిని గేలిసేసి తపఃసత్వము వాయడె మల్లికార్జునా. 49

తనదరిజేరి దీను డతిఃతాపముతో శరణంబువేసినన్
ఘను డభయంబునిచ్చి కృపఃగాంచుట ధర్మ మదెట్లు డేగచే
వనటను గాంచుపావురము ♦ వచ్చి తగన్ శరణంబునంగ మే
నిని దగఁగోసియాయడె? వినిశ్చలుడై శిబి మల్లికార్జునా. 50

తాపము పొందుచుంటి మును ♦ తప్పల నెన్ని యొనర్చినాడనో
పాపము జుట్టి న న్నధికఃబాధలు వెట్టకు మోర్వఁజాల నీ
పాపగ నెంచి ప్రేమ బరిఃపాలనసేయవె కన్నతండ్రివై
తాపనవంద్య! భక్తజన ♦ తాపవిభంజన మల్లికార్జునా. 51

జననము కర్మబద్ధమగు ♦ సంపదలెల్లను నెండమావులా
తనయులు తల్లిదండ్రులునుదారయు జూడ ఋణానుబంధముల్
ఘనతర సంస్మృతీజలధి ♦ గ్రాలుటయే చెరసాల ధాత్రిపై
మనుజున కేది శాంతి శశిఃమాళి కృపానిధి మల్లికార్జునా. 52

కృతువుల నెన్నిజేసినను ♦ కాంక్షను తీర్థములందు గ్రుంకినన్
వ్రతములు పెక్కుబూనినను ♦ భక్తిని బూజల నెన్నిచేసినన్
సతతము నిష్ఠులన్ గడిపి ♦ సత్కృతులెన్ని యొనర్చినన్ మహా
మతిని నరుండు నిగనకఃమాయను దాటునె మల్లికార్జునా. 53

ఫలి సుమామా దవానలముఃవారియునొను నభంబు భూమియా
యనమతియైనశత్రు డమఃలాత్మను మిత్రుడునొ కఠోరమై
నవిషము గ్రాసమా, నగలె ♦ నాగములొ మనుజుండు భక్తితో
శివశివయంచు వేదినను ♦ చిన్మయరూపక! మల్లికార్జునా. 54

జగతికి మేలుగూర్చుటకు ♦ సాధుజనంబులు ప్రాణమైన యే
వగపును లేక యిత్తురు కృపామతితోడ, నయెట్లనంగ నీ
జగముల బాధఁబెట్టెడినిఁజూచరు జంపుటకై సురాళి కో
రగను దధీచి వెన్నెముక ♦ రంజిల నీయఁజె? మల్లికార్జునా. 55

ప్రవిమలభక్తులం గనలి ♦ బాముల బెట్టిన ధీరుడైన దా
భువి జెడు నెట్లనంగ మును ♦ పూజ్య మృకండతనూజు బట్టి తా
వనమతి జంపగా దలచి ♦ యంతకు దుగ్రత బాధబెట్టి నీ
ఫలవిభక్తులైన బాణమున ♦ ప్రాణమువాయడె మల్లికార్జునా, 56
తలఁపగ నొక్కనిం జెరుప ♦ దా మడిసెంచిన గీడునొందు, తా
నిల, నది యెట్లనంగ జగదీశుని గృష్ణుని జంపనెంచి తా
కులుకుచు వచ్చి స్తన్యముల ♦ గ్రోలుమటంచు నొసంగి తానెవే
పాలియగ లేదె పూతన విభూతివిలేపన మల్లికార్జునా. 57

కృప గనగావలెఁ దనను ♦ గీర్తనఁజేసినవాని నెట్లా కీ
డపరమితంబుగా నొసగు ♦ నట్టి దురాత్మకునేని దొల్లి క్రూ
రఫణచయంబునఁ గరువఁరా విదలించి పదాన ద్రొక్కినఁ
గృపగనుమన్న కాళియుని ♦ గృష్ణుడు కావడె మల్లికార్జునా. 58
సచురసధీవిశేషమున ♦ జాలినవాడని కీర్తిగాంచినఁ
విమలతరైకవిద్యల బ్రవీణుడనై చరియించుచుండినఁ
క్షమ ధనముఁ గడించుననఁగా వశమే మును పోతరాజు తా
నమలకపీఁద్రుడయ్యును ధనార్జన జాలెనె మల్లికార్జునా. 59
కినుక వహించి పెద్దలను ♦ గేలి యొనర్చుచు నొవ్వనాడ దా
ఘనుడయినన్ సుఖంబుచెడి ♦ కష్టములొందు నయెట్లనంగ ముక్తా

జనపతిఁగూ పరీక్షితుడు ♦ సన్మనిచంద్రునికంతసీమ పా
ము నిడి వినాశముం గనడ ♦ భోగివిభూషణ! మల్లికార్జునా. 60

పరమపత్నివ తాత్వమును ♦ భంగము జేయఁదలంచువార లీ
ధర నవమాన మొందెదరు ♦ తామె, యడెట్లన నీవు స్రష్టయున్
సిరిమగ డల్లయత్రిముని ♦ చేడియఁగూ ననసూయఁ జేరి దు
ర్భరమగుకోర్కిగోరి పసిపాపలుగాఁగొన్ మల్లికార్జునా. 61

పరహితముం దలంపని కృపారహితుండు శుభంబు లొందలే
డరయ నడెట్లనంగ తన ♦ యాత్మను నీర్వ్యను బూని పాండు పు
త్రులనుసుఖంబువాయ నతిదుర్భరహింసలు పెక్కుగూర్చియా
కురుపతి యుద్ధరంగమున ♦ గూలడె శ్రీగిరి మల్లికార్జునా. 62

పరమకవీంద్రు కష్టములు ♦ పండితమాన్యు తెరింగి మన్ననల్
జరిపెద రంతెగాని కడు ♦ సన్నపువాడు గనంగ నేర్చునే
అరయ నడెట్లనంగ నిసుమంత యెరుంగునె గొడ్డురాలు దు
ర్భరమగు బిడ్డనొప్పలను ♦ పాపహరా! హర! మల్లికార్జునా. 63

తనకొమరుండు ధుష్టుడని ♦ తాన యెరింగియు వానిచర్యలన్
జనకుడు విశ్వసించినను ♦ సద్యశనాశము వంశనాశమున్
గనియెడుసూ, సుయోధనుడకార్యములం బచరింపుచున్న నొ
నని ధృతరాష్ట్రుడూరుకొన ♦ నందడె దుర్గతి మల్లికార్జునా. 64

వినయగుణాన్వితున్ దయను ♦ వేత్తలు బోధలు చేసి జ్ఞానవం
తునిగ నొనర్చిమించెదరు ♦ దుష్టుని జేయగజాల రెట్లనన్
శునకపుతోకవంకరను ♦ సొంపుగదీయగ శక్తుతాదురే
పనిబడిచేయజూచినశు ♦ పాపవిభంజన మల్లికార్జునా. 65

కలిమినిఁ జూచి చిత్తమున ♦ గర్వము నొంది మదించి మించి న
 చ్చరితులఁ గష్టపెట్టునరు ♦ సంపద బాంధు నిజం బదెట్లనన్
 ధర త్రిపురాసురుల్ గడుమందంబున దేవగణంబు నొవ్వగా
 జరపి భవచ్ఛరాళిని నిజంబుగ జానరె మల్లికార్జునా.

పెద్దలసుద్దులన్ వినుచు ♦ పేరిమితోడ జరించునట్టివా
 డిద్దర సీప్పితార్థముల ♦ నెప్పుడు నందుచునుండు నెట్లనన్
 పద్ధతి యిద్దియంచు హరి ♦ పల్కినపల్కుల మౌళిదాల్చి తా
 యుద్ధములో కీరీటి కురుఁడయోధుఁ గెల్వడె మల్లికార్జునా. 67

ప్రవిమలజ్ఞానబోధలను ♦ పామరసంతతి కెంత జెప్పినన్
 చెవి జొరనేర నెట్లనిన ♦ చిక్కనియత్తురు గల్గుతొట్టిలో
 దవిలి నసింప నుంచిన ముందంబున సూకర ముండనేర్పునే
 సవనవినాశ యీశ! హర! ♦ సాంబసదాశిన! మల్లికార్జునా. 68

సభ జనులెందరున్న గుణసంపద గల్గినయట్టి పండిత
 ప్రభు డొక డుండకుండినను ♦ రంజితనేరదు, తారలెన్నియో
 సభమున నున్న శోభగనునా శశియొక్కడు లేకయున్నచో?
 సభయ! మహానుభావ యమరాధిప శ్రీగిరి మల్లికార్జునా. 69

ఘనుడొక వేళ క్రూరముగఁగాఱులు పెక్కులు పల్కినన్ దయన్
 మనిసి శుభంబు గూర్చునుమి ♦ మాన్యులు మెచ్చ, నదెట్లు
 మేఘముల్

మునుకొని ధాంధమధ్యనులుఁమ్రోవ దవానలమా యనంగ సి
 డును బడజేసియున్ జలము ♦ గూరిమి నీయవెమల్లికార్జునా. 70

ధనమును గూర్చినెంచి నిజధర్మము వీడి చరించువారికిం
ఘనభయరోగముల్ కఠిన ♦ కష్టము లెన్నియొ చేరువౌ, నదె
ట్లన నధికాశతో నృపుని ♦ లాలనజేయుచు మోసగింపనెం
చిన నల దుష్టబుద్ధి కడుచెట్టలు వైందడె మల్లికార్జునా. 71

ఘనుడగువాని గౌరవము ♦ గాకును జేసిన కీడువైందడే?
గనగ నదెట్లనంగ ధనగర్వముతో నవనందు లుగ్రులై
మునుకొని గద్దెపై దనరు ♦ మోదగుణప్రదుడైన విప్రునిం
ఘనముగ లాగి చావరె జంగంబున శ్రీగిరి మల్లికార్జునా. 72

మాతకు మొక్కుచుండుటయుమానక తండ్రికి బూజనల్పుటల్
తాతకు సేవజేయుటయు ♦ తాపసవర్ణుల జేరి కొల్చుటల్
భూతగణంబుపై దయను ♦ బూనుట సజ్జనులైనవారికి
భ్యాతిగ నైజమైతనరు ♦ గాదె కృపాకర మల్లికార్జునా. 73

పాలును బువ్వబెట్టి దయవర్ధిల మెక్కుమటన్న నొల్లక
మేలముజేయుబిడ్డలకు ♦ మేదిని లాలనజేసి పెట్టరే
చాలగ తల్లిదండ్రులు నిజంబుగ నట్టులై నీవు సత్కృప
పాలనసేయరావె నను ♦ భక్తజనావన! మల్లికార్జునా. 74

భక్తుల పాదతీర్థములు ♦ భక్తిని మాళినిదాల్చి నిత్యము
రక్తిగుణీండులై మదిని ♦ రాజసదూరులునొచు నీకు స
ద్భక్తిగ సేవజేయుచును ♦ సద్గుణులై తగు భక్తులందరు
ముక్తులు నీవు మెచ్చుటకు ♦ ముఖ్యపుబంటులు మల్లికార్జునా. 75

భోగివిభూష శూలధర ♦ పుణ్యచరిత్ర శశాంకధారి యో
యాగమవంద్య నీలగళ ♦ యంచు మదిన్ సతతంబుభక్తిమై

బాగుగ గోరివేడితిని ♦ బాలనసేయర ప్రేమతోడుతన్
రాగమదాదిభంజన సుఠారాధ్యత శ్రీగిరి మల్లికార్జునా. 76

బొట్టు విభూతి, భూషణము ♦ భోగి, సఖుండు కుబేరు డాలియా
గట్టలజేని బిడ్డ, నిజకార్ముక మాహరి, తేరు భూమి, నీ
పెట్టెడి పువ్వు చంద్రుడును ♦ పెక్కులు నిట్టివి గల్గియుండగా
గట్టిగ భిక్షమెత్తుటకు ♦ కారణమేమిర మల్లికార్జునా. 77

తీర్థములందు మునిగినను ♦ దీక్షగ నోముల నెన్నిసల్పినన్
మూర్ధ్ధమువంచి మించి శివమూర్తులజేరి తలంచి మ్రొక్కినన్
సార్ధకమేమి. జీవులను ♦ సాదరబుద్ధిని బ్రోవకున్నచో
నర్ధపుకాంక్షపోక మదిఁనాశను బాయక మల్లికార్జునా. 78

నీదరిజేరగోరి పరఁనిందలజేయక సత్యవాదులై
మోదముతోడ పుణ్యలకుఁమ్రొక్కు చుదీనుల వాంఛదీర్చుచున్
వాదములెంచకన్ మదిని ♦ భక్తిపడఁక్షరి నొప్పబల్కుచున్
భేదము మానియుండెదరు ♦ కిల్బిషదూరులు మల్లికార్జునా. 79

లింగము కంఠసీమ నిడి ♦ లీల పడఁక్షరి నుచ్చరించుచున్
బొంగుచు ప్రార్థనల్ సలిపి ♦ పూజలజేయుచు సత్యదీక్షకున్
భంగముగల్గకుండ ఘనభక్తి జరించుచు భక్తరాశికిన్
వంగుచు సేవజేయవలె ♦ భక్తుడు నీధర మల్లికార్జునా. 80

పరులనుహింస బెట్టుటయు; ♦ భక్తుల నొవ్వగనాడుచున్ హృదం
తరమున కిన్కబూనుటయు, ♦ ధర్మముల నిడ్డనాడి యాశతో
సిరులకు నీచకృత్యములఁ ♦ జేయుట, భక్తిని వీడియుండుటల్
నిరతము వీరశైవమున ♦ నింద్యములొసుమి మల్లికార్జునా. 81

శాంతము సత్సృజన ర్జన నిజంబునుబల్కుట భూతప్రేమ వే
దాంతపు గోష్ఠి భక్తియు ధానార్జనపట్లను ధర్మపద్ధతుల్
అంతరమందునుంచుట నిజాపులరక్షణ కష్టమందు ని
శ్చింతయు వీరిశైవమున ♦ జెల్వగునీతులు మల్లికార్జునా. 82

కినుకయు, స్వీర్యయుం బరుల ♦ గీటడగించి ధనంబు గూర్చుటల్
వనటను బొందుటల్, పరుషవాక్యములాడుటనింద మోపుటల్
కనికరబుద్ధిమానుటయు ♦ కామముతో విహరించుటల్ గనన్
నెనరుగ శైవుడైన గడు ♦ సీచుడెయ్యాగద మల్లికార్జునా. 83

లింగము హస్తమం దునిచి ♦ లీలను బ్రతినిబెట్టి పూజలం
భంగముఁజేయకే జరపి ♦ భక్తిగ నిన్మది వేడి నిత్యమున్
జంగపు సేవఁజేసినను ♦ స్వాంతము సేవయినిల్పియుండినన్
రంగుగ పుణ్యశాలియయి ♦ రాజిలునాతడు మల్లికార్జునా. 84

ప్రవిమలభక్తి యుక్తముగ ♦ పావనమైన త్వదీయనామముల్
దవిలిపఠించి నిర్గుణము ♦ దాలించి దుఃఖమునొందకుండి దీ
నవరములిచ్చి శాంతమును ♦ నాటినచిత్తము బూనియీర్ష్యలం
దపులకయున్నవాడు గనుదప్పక మోక్షము మల్లికార్జునా. 85

ప్రవిమలజ్ఞానవహ్నిని యవారణదుర్గుణ వృక్షరాజముల్
దవిలిదహించి భస్మమునుదాల్చి త్వదీయస్వరూపలింగమున్
భవములబాసికంతమున ♦ భక్తినిగట్టెద భక్తులందరిన్
భువినిదలంచి కొల్చెదను ♦ బ్రోవర శ్రీగిరి మల్లికార్జునా. 86

తల్లియు దండ్రీయు న్గురువు ♦ దాతయు దైవము బంధువర్గమున్
ఎల్లహితుల్బ్రయుండు నొగినిప్పులు భాగ్యము తోడు నీడయుం

పల్లరు సేవెయంచు మడినింపుగ నమ్మి భజించుచుంటి నా
యొలమునందువిల్చి నను * నొప్పుగ గావర మల్లికార్జునా. 87

పదువులు పెక్కునేర్చి మదిశాంతము పూని వినిశ్చితాత్ములై
ముదమున ధర్మమార్గులయి * మోక్షపథంబునుగాంచునట్టియా
సదమలబోధ జేయవలె * జక్కనివాక్కుల శిష్యకోటికి
కుదురుగ వీరశైవమునకుం గల యెజ్జలు మల్లికార్జునా. 88

తనసుతులంచు శిష్యుల కుదారమనంబున ధర్మపన్నముల
మునుకొని తెల్పివారలుబ్రహ్మోదమునొందువిధంబులెవ్వయో
కనుగొని సత్ప్రవర్తనలగా నొనరింపుచు వీరశైవమం
దనవరతంబు జ్ఞాపవలె * నారయనొజ్జలు మల్లికార్జునా. 89

భూతపితౄచహాకినుల * బూనిక ద్రుంచెడిదంచు భూమిలో
భూతినిగాంచి మోక్షమున * కాశరమయ్యెడిదోపడాక్షరికా
భూతినిబెట్టులింగముల * బూజల సేయుచునుండువారినే
భూతపితౄగ్రమైతగుల * బూనుటచోద్యము మల్లికార్జునా. 90

పరులహితంబుగోరి కడుపావనబుద్ధి జరించుచుండు స
మదువులనాజ్ఞలన్నిటి నొకంరితభక్తి నొనర్పగావలె
నిరతము వీరశైవులయి * నీదరితేరదలంచు భక్తులొ
నురమునివంద్య దుష్టజన * శిష్యుల శ్రీగిరి మల్లికార్జునా. 91

హార హార శంకరా యనుచు * నాత్మనుగోరి జపించి ముండి
నదితములం బఠించుచు ప్రశాంతమనస్కులునాచు భక్తులి

ద్వంద్వదావతాదులని తద్దయ * భక్తివి సత్కరించుచు
నిరతై వీరశైవులకు * దీక్షింప తద్దర మల్లికార్జునా. 92

దరసమదేహ శంకర ముఖదావహ శాంభవిచిత్రచోర భూ
ధరనిలయప్రదీప సురతాపసవంద్య కృపాంతరంగ యం
చరమర లేనిభ క్తిని నితాంతముగా జపించువాడ నీ
కరుణను నాపయిన్ బరసి * కావర శ్రీగిరి మల్లికార్జునా. 93

మునుకొని నీవదాంబుజము * మోదముమీద శిరంబుపై ధరిం
చి నుతులూనర్చి నీకెప్పుడు * సేవలుజేయుదునయ్య ప్రేమతో
నను గనిప్రోవరావె శివ * నాగవిభూషణ శౌలపాణి స
న్మునినుతభక్తవత్సల ప్రామోదగుణప్రద మల్లికార్జునా. 94

ఎరుగను ధర్మశాస్త్రముల * నెంచను నీపదభక్తి నెన్నడు
గరువను కావ్యసంతతుల * గాంచగ పూర్వభవంబునందు నా
దురితమదెంతగాఁదనరి * దుఃఖపయోనిధి ముంచునో హరా
సరగునగావుమయ్య నను * సాంబనదాశివ మల్లికార్జునా. 95

భూధరజాతమీద నిజభోగులమీద కుబేరుమీద నీ
గాదిలిగంగమీద మునికాండముమీద కుమారుమీద శ్రీ
నాథునిమీద స్రష్టసురనాథులమీదను జూపుప్రేమ నా
మీదను జూపి ప్రోవగదె * మేదిని శ్రీగిరి మల్లికార్జునా. 96

శ్రీగిరివాస మానిగణ * సేవితపాద యజాండపాలకా!
ఆగమవేద్య భక్తవరదా! హర! శ్రీభ్రమరామనోహరా
రాగమదాదిభంజన పరాత్పరయంచు దలంచి నీకు నే
భాగుగ్రమొక్కెదక గొనుమి * భక్తునిగాననుమల్లికార్జునా. 97

వసుధకు గౌరవంబూనగి * భాగుగ గౌరవమందు సజ్జనుం
దరమరగలుబుద్ధిని దురార్థుడు కాన భూనందనంచు నీ

ల్లరు తనకంటెలోజ్జని యఃపాఘవమందును తాను తానెయో
స్థిరగుణ! భక్తరక్ష! సితఃదేహపరాత్పర! మల్లికార్జునా. 98

ఏమతమందు ధర్మరతి • నెల్లెడ నుందురొ శాంతచిత్తులె
సేమముతో జరించుదురొ • సీతీపథంబున బోవుచుందురొ
కామముగెల్చి విద్యలను • కాంక్షబరించినధీరు లుందురొ
అమతమెందు ధాత్రిపయి • నందుచుపూజ్యత మల్లికార్జునా. 99

ప్రవిమల వీరశైవుడను • ఫట్టిపవీరయకుం గుమారకుం
డ వసుధమల్లికార్జునుడు • నాబడువాడను, లక్ష్మణావ్యయుం
డ వరిలు సేదుభక్తి పరుడ౯ రచియించినవాడ దీని నీ
యవినశసత్కృపా గొనుమియర్పణజేసితి మల్లికార్జునా! 100

జయజయభక్తదీనజన • సాధుగుసేంద్రసురాళి రక్షణా!
జయజయ వీరశైవమత • సంతతవర్ధిత మూలకారణా!
జయజయ మంగళప్రద నిశాకరశేఖర సాపనాశనా!
జయజయ స్రష్టశౌరినుత • సంపద! శ్రీగిరి మల్లికార్జునా! 101

మంగళశోభతుల్ గొనియు • మామక కర్మముద్రుంచి పేమతో
మంగళముల్ జేలంగ పరమార్థ మొసంగచు బ్రోవవే వెనన్
లంగజభంగ! లింగ! నగజాధిప! కంబభవాండరక్ష! శ్రీ
రంగనుత్రపదీప! మునిరంజిత శ్రీగిరి మల్లికార్జునా. 102

శ్రీ రస్తు. కేదారేశ్వర వ్రత కథ.

సకలసంపత్సనంబై ప్రమథగణవాంఛలఃసీర్పఁ గల్ప
మాజంబై ధవళకాంతులు దిగ్విలయంబుల నింపి, మోక్ష
దాయిగాఁ దనరారు రజతాచలంబున, నొక్కదినంబున, కన
కమణి స్థగితంబైన గద్దెపై యక్ష సుర సిద్ధ ప్రమథ హరి
బ్రహ్మాండ్రాదులు పరివేష్టింప, సద్ధాసనంబున జగత్కర్త్రీయగు
శాంభవీసహితుండై మోదావహుండును బ్రహ్మాండసంరక్ష
కుండును భక్తసులభుండును దీనమందారుండును దివ్యప్రభా
వుండును నగు ముక్కంటిశ్వరుం డున్నసమయంబున, సద్ధాంగి
యగు నాయంబ యిష్టాగోష్ఠిని నిజనాథుని నానందవార్ధి
ముంచి యిట్లనియె.

“నాథా! త్రిలోకంబులఁ ద్రికాలంబుల శ్రేష్ఠంబులగు
వ్రతంబులం దధికంబై చెన్నలరారెడి వ్రతరత్నం బెద్దియో
యాసతిం డని ప్రార్థింప, నప్పరమేశ్వరుం డెద నతిముదంబు
నొంది “కాంతా! నీకోర్కి ముల్లోకంబులవారికి శ్రేయో
దాయకంబై తనరారెడిని. వ్రతంబులం దగ్రగణ్యంబై చెలు
వైందువ్రతంబు కేదారేశ్వరవ్రతంబు. తద్రవ్రతమహిమంబు
దెలిపెద నిర్మలచిత్తవై యాకర్షింపుము.

ప్రాణేశ్వరీ! నన్నర్చించుటవలన నఘనాశంబును పసు
పుకొమ్ము లిడుటవలన సమస్తైశ్వర్యంబులును మధురంబులగు
బూరె లిడుటవలన మృష్టాన్నభోజనంబులును, తాంబూల
దానంబున సకలభాగంబులును, సరస్వతికి చలిమిడిఁ బెట్టుట

నలన సన్నివ్యలును, వినాయకున కుర్చాళ్లు బెట్టుటవలన
కార్యసాఫల్యంబును, నినుబూజించుటవలన మంగళప్రదంబును
భక్తపుంగవులభోజనంబున సర్వదేవతాసంతృప్తియు తోరం
బు ధరించుటవలన భూతపిశాచఘాతినీరాక్షసరోగ భయ
నాశంబును గల్గును. ఈవ్రతవిధానం బెద్దియన కార్తికశుద్ధ
నవమినాడు దంపతీయుతంబుగా నుపవసించి శుచిర్భుత్తులై
ప్రదోషకాలంబున హేమమయపీఠంబున మనయిర్వరిప్రతి
మంబుల నిలిపి మదీయప్రతిమంబునకు కేదారేశ్వరుం డను
నామం బిడి పూజించి నైవేద్యం బొసగి భుజింపవలయు. ఇవ్వి
ధంబుగా చతుర్దశివరకు నిష్ఠతో నొనర్చి పూర్ణిమనాడు భక్త
దంపతులనుగూడ నుపవసంపఁజేసి, భక్తితత్పరులై పసుపు
కొమ్ములు తమలపాకులు నక్కలు అయిదుమానికెలబియ్య
ముతోనండినబూరెల నిరువదియొక్కటివంతున బంగరుపాత్ర
యం దునిచి యిరువదియొక్కచోగులతో నల్లిన తోరంబు
గూడ నందుబెట్టి యాపల్లెరము మనకీరమున కెడురుగాఁ బెట్టి
యాగమోక్తంబుగాఁ బూజించి నైవేద్యం బొసంగి భక్తవ
ధూవరులచే దీవెనలం బడసి, వారిని నిష్ఠమృష్టాన్నంబులచే
దృష్టినొందించి కానుక లొసంగి వ్రతంబునకు స్వస్తిజెప్పి
తోరంబు కడుభక్తితో సందిట ధరింపవలెను. ఈవిధంబుగా
ప్రతిసంవత్సరంబు నొనర్పవలె” నని తెలుప పార్వతియట్లునియె.

“మనోహరా! మీ రానతిచ్చినవ్రతంబు శ్రీమంతులకు
సాధ్యంబుగా నున్నదిగాని నిరుపేదలయినవార లెట్లానర్తురు?
వారి కీష్ఠింతులు నెరవేరుటెట్లు” అని యడుగ శంకరుండు

“కలకంఠీ! ధనవంతులు దర్శిండు లనుభేదంబు లై హికవాంఛా తత్పరులకేకాని జ్ఞానులకు గానరాదు. భూచక్రం బేలు భూపా లుండయినను ఆశనువాయక దుఃఖితుడగును. నిరుపేదయైనను తృప్తివిడిన దృష్టుండగును. నిష్కాములై నన్ను బూజించి గరిక నిడినను మేరువుగా నెంతు వాంచాతత్పరులు కనకకుసుమంబు లతో నర్పించినను తృణంబుగా దలంతు. కాన భక్తిగలవారం దరు సీవ్రతం బాచరించి కామితంబు లందవచ్చు” నన వక్క మలాక్షి “నాథా! యీవ్రతం బెవ్వారలయిన నొనర్చి పత్ఫలం బొందిరా? అట్టివి గల్గిన వివరింపవే” యని ప్రార్థింప, అయ్యిందుధరుండు “కనకాంఠీ! యీనోము నోచి శ్రీదేవి హరివక్షంబునను పలుకులవెలంది బ్రహ్మవాక్కునను శచి సురనాథునిచెంతను వసింపగల్గిరి. కృతయుగంబువారు నోచి త్రేతాయుగంబువారికి నాయుగంబువారు ద్వాపరంబువారికి నాయుగంబువారు కలియుగంబువారికి నెరింగించిరి. దీనికి నొక చక్కని యతిహాసంబుగలదు. వివరించెద నాకర్ణింపుము. కంజాక్షి! శ్రీవీరశైవమతోద్ధారకుం డగు బసవేశ్వరుండు వసించు కళ్యాణనగరంబున సద్భక్తశిఖామణియు నిర్మలజ్ఞాని యు నిరుపేదయు నగు కాంక్షభంజనుండు సునీతియను మగు వనుగూడి కాపురము సుఖప్రదముగా జేయుచు మామక పదారవిందంబుల డెందంబున నిల్చి భక్తినిష్ఠలతో నానామం బుల స్మరింపుచుండు. అంత కొంతకాలంబునకు వారికి శీల, సుశీల యను నిర్వరు పుత్రికారత్నంబులు పుట్టిరి. వారిని నను రాగంబున బెనుచుచుండ నాబాలికలిద్దరును శుక్లపక్షపాత

రునివలె క్రమంబున వృద్ధినిబొంది యుక్తవయస్కులై సుందరాంగులై చెలంగిరి. కాని నిజజనకునియార్జన సన్నగిలుటవలన దినుట కన్నంబుఁ గానక సమీపారణ్యప్రాంతంబుల కేగి యింధనంబులం గొనితెచ్చి యంగడిని విక్రయించి యాధనంబున మాతాపితలంగూడి క్షుద్బాధలం దీర్చుకొని మదీయనామంబుల భక్తిని బ్రార్థించుచుండెను.

తదనంతరంబ యబ్బాలామణు లొక్కనాడు వనంబునఁ గట్టలఁ గొట్టుచు మామకనామసంకీర్తనంబుం జేయు సమయంబున షణ్ముఖుండు భూలోకచిత్రంబులం గాననేగి కొంతవడి యిచ్చవచ్చినట్లు సంచరించి, తుద కచ్చోటికేతెంచి, యాబాలికలం గాంచి దయార్ద్రస్పృహయుడై ప్రచ్ఛనవేషంబున నద్భుతుడై వారిజేరి బుజ్జగించి, ప్రణవసహితంబుగాఁ బంచాక్షరీమంత్రం బుపదేశించి సమస్తధర్మంబుల నెరింగించి వారిని శ్రీమంతులం జేయదలంచి కేదారేశ్వరప్రతివిధానంబు దెలిపి చవియె. ఆకమలాక్షులును మొక్కపైనిసంతసంబున నిజగృహంబుల కేగిరి.

అంత కార్తిక శుద్ధ సవమి రా, నాశనకాంగులు ప్రొద్దుపొడువకమున్నలేచి ముద్దుముద్దుగా కాల్యకృత్యంబుల దీర్చి వృద్ధులగు నాజననీజనకులకుఁ జల్లు లిడి విసినంబునకుఁ జని కొంతవడి కాష్టంబులఁ గూర్చి సాయంసమయంబున స్నానంబాడి మలినరహితలై నోమునోచుట కేమియు లేనందున నొక వటవృక్షంబుదరి జేరి, పెద్దబండను పీఠంబుగాను నొక టిను మదీయప్రతిమంబుగాను రక్తారుణనిభంబగుపంకంబుతో

జేసినబామ్మను తావకరూపంబుగాను మరొక్కగ్రావమును
 వినాయకునిగాను నింకొకరాతిని వాణిగాను మట్టిఫలంబులు
 బాగాలుగాను ఆకులు తమలపాకులుగాను గులకరాళ్లు పసుపు
 కొమ్ములుగాను రేగడమట్టి బూరెలు పూర్ణాలుగాను మట్టిముద్ద
 లుండ్రాలుగాను బురదను చలిమిడిగాను భావించి, మదీయ
 విగ్రహంబునకు కేదారేశ్వరుం డని నామం బిడి నిర్మలచిత్తం
 బునఁ బూజించి నగరమునకుం జని కట్టెల నమ్మి తండులంబులఁ
 దెచ్చి, వంటనొనర్చి కేదారేశ్వరునకు నివేదనజేసి భుజిం
 చిరి. ఇట్లు త్రయోదశివరకు జరిపిరి.

పూర్తిమనాటిరేయి వారు రేపటివ్రతం బెట్లు పూర్తి
 యగును, చేత నొకకాసైనను లేదాయేనే యని విచారించు
 చుండిరి. అంత తెల్లవారుజాముగుటయు వారు లేచి కాల్య
 కృత్యంబుల దీర్చికొని సుచిర్భూతులై యావటవృక్షంబును
 జేరి చింతాక్రాంతచిత్తలై నను దలంచుచుండిరి. సూర్యాస్త
 మయకాలంబు దరియ వ్రతవిఘ్నంబగునని దుఃఖించి దుఃఖించి
 యలసి మూర్ఛిలిరి. అంత తద్రవ్యతమహిమంబున నాచెట్టు
 దివ్యభవనంబుగాను వా రిడినపదార్థంబులు యథార్థపదార్థం
 బులుగాను మారి, సమస్తవస్తుసంబారములు కుప్పతిప్పులుగా
 నుండెను. వారు మూర్ఛ తేరిచూచి వింతఁబడి చూచుచున్నం
 తలో మదీయప్రమథులు ప్రచ్ఛన్నవేషులై దంపతీయులంబుగా
 భక్తపుంగవులుగా రా, వారిని గాంచి సాష్టాంగనమస్కారంబు
 లొనర్చి శీల నిజగృహంబున కేగి సర్వవృత్తాంతంబు దెలిపి
 తల్లిదండ్రులను గొనివచ్చి వ్రతంబు నెరవేర్చి భక్తులను నిష్ఠ

మృష్టాన్నంబుల దృష్టినొందించి, కానుక లొసంగ, వారును నక్రలకంఠులనుతగినచరులను చేపట్టెదరుగాతమనిదీవించిచనిరి. ఆకాంతలు సంతసంబున వ్రతతోరంబుల సందిట గట్టి కేదారేశ్వరుని బూజించుచు సుఖంబుగా నాగృహంబున నుండిరి. అంత నొకనా డుజ్జయినీ నృపాలనందనుం డగు సద్గుణేశ్వరుం డేగుడెంచి శీలను, మరొక్కనాడు మధురభూపాలసుతుం డగు నిర్గుణాధీశుం డరుడెంచి సుశీలను, నుద్వాహంబుల నాడి వారిని వెంటవిడుకొని యేగిరి.

తడవంతరంబ యానూతనదంపతు లలిసుఖంబుగాఁ గాపురంబులఁ జేయుచుండఁ గొంతకాలంబునకు శీలకు చిన్మయేశ్వరుం డనుపుత్రుం డుదయించె. ఆమెయు వానిని గారాబంబున సాకుచు సంతసంబున నుండి యొక్కనాడు సందిట గట్టిన కేదారేశ్వరవ్రతతోరంబు; నవరత్నంబులు చెక్కిన భూషణంబులదరి హీనంబుగా గనుపించిన నూలుపోగు నావం టిశ్రీమంతుల కుండజన దనిభావించి యూడబెరికి పారవేయ, మరునాడె యాపట్టణంబున గృహంబులు నశ్వశాలలు దగ్ధంబై ధనాగారంబులు చోరులవశమయి యరిష్టంబులు గనుపింప సద్గుణాధీశు డెద దిగులొంది జోస్యుల రావించి యిట్టి దుర్దశ గలుగుటకు కారణం బేమియని ప్రశ్నింప నాపండితులు దండిగా శాస్త్రంబుల దిలకించి “రాజా! నీభార్యయగు శీల కేదారేశ్వరవ్రతంబు విఘ్నంబుఁజేయుటవలన నీకీడు సంభవించె” నని నుడివిరి. రాజు ధర్మవిరుద్ధంబైనకార్యంబున కుగ్రుడ్డె యామెను పసికూనతో గానలకు పంపె.

అంత నాశీల భయంకరంబైన యాయడవియందు ఓక్కుగానక తానుచేసినమప్పుత్యంబునకు జింతించుచు నానామంబుల జపించుచు నన్ను మన్నింపవేయని ప్రార్థింపుచు దీనాననయై సంచరించుచున్న సమయంబున తారకారి తనచే నుపదేశం బందినకాంత కిట్టియిడుములు గల్గుటకు చింతించి యామెనుగాపాడ నెంచి ప్రచ్ఛన్నవేషంబున నొక్కమునియై యరుదెంచి యక్కాంతను నోదార్చి యొకయోశ్రమంబు గల్పించి దానియందునిచి పోషించుచుండ గ్రమక్రమంబున ననవర్షంబులు జరుగ చిన్మయేశ్వరుండు దశపంచత్సరప్రాయుడై నిజజననిం జీరి, “తల్లీ! నాజనకుం డెవడు? మన మీముని యోశ్రమంబున నుండఁ గారణం బెద్ది? నే నీదుంప లాహారం బుగానిని నారవస్త్రంబులఁ గట్టజాల. నాకు పురమందు వసించ గోగిక జనియించుచున్నది. మన కాపు లెవరైన గలరా?” యని ప్రశ్నింప నామె “ముద్దుబిడ్డా! ఉజ్జయినీనృపాలుండగు సద్గుణేశ్వరుండు మీతండ్రి. నామీదికినుకచే కానలకు బంప నీమునిపుంగవుండు మనలను గాపాడుచుండె. మధురాపురం బేలు నిర్గుణాధీశునిభార్య సుశీల మీపినతల్లి” యని తెలుప నాబాలుడు తనతల్లియొజ్ఞను తపసియనుజ్ఞనుగైకొని మధురకు బయనంబై కొన్నిదినంబుల కాపట్టణంబును జేరి, సింహద్వారంబుకడ కేగి తనవార్త ద్వారపాలకులద్వారా రాజునకు బంప సుశీలామనోహరు డెద సంతసించి, వానిదరికేగి మూర్ధంబు ముద్దాడి సుశీలయొద్దకు గొనిపోయెను.

అమెయు నాబాలుని నిష్ఠమృష్టాన్నంబుల దృష్టికొం
 దించి కుశలప్రశ్నలుజేయ సతడు “తల్లీ! నన్నును నామాతను
 మాతల్లికి కానలకు బనిసె. మే మొకజడదారియాశ్రమం
 బున నుంటిమి. మేము దర్శిద్రులమై బాధల బొందుచుంటిమి.
 మాబాధానివారణకై ధనము గావలె. అడబ్బు మీరిచ్చెన రని
 వచ్చితి” నన, నామె వారియిడుములకు చింతించి కొంతవిత్తంబు
 నిచ్చిపంప నాబాలుడు సంతసంబున బయనంబై నిజాశ్రమంబు
 పకు జనుచుండ మార్గమధ్యంబున నాధనంబు చోరు లప
 హరింప దిగులొంది, మరల వెనుకకు దిరిగి పివతల్లి కీవార్త
 జెప్ప నామె మరికొంతవిత్తం బొసగి కొందరభటుల నిచ్చిపంప
 వారు త్రోవనుబడి పోవుచుండ నొక్కచో నొకసరోవరంబు
 గానుపింప జలంబుల ద్రావ నాధనపుమూటలు తీరంబున బెట్టి
 కొలనులో దిగునంతకు, జలధిదేవత వచ్చి వారితో “నోచిన
 వారిస్థామ్ము నోచినవారికే గాని నోచనివారి కేలనచ్చు” నని
 మూటలను గొనిపోయెను.

అంత వారు వింతబొంది మధుర కేగి జరిగిన వృత్తాం
 తంబు దెలుప నాబాలుని కార్తిక శుద్ధ నవమివర కుంచి
 యాతనిచే దీక్షను బట్టించి నోము నోయించి వానినందిట
 దోరంబు గట్టి తనసోదరికి నొక్కతోరంబును గొంతధనం
 బును నిచ్చి పంప నాబాలుడు సంతసంబున మార్గంబున వెళ్లు
 చుండ చోరులు తామపహరించినసొమ్ము నిచ్చిరి. జలధిదేవతతా
 గొనిపోయిన ధనపుమూట లాబాలుని కొసంగె. వా డతిముద
 మంది యాశ్రమంబు జేరి తల్లికి సర్వమునుదెలిపి యాతోరంబు

తల్లిసందిట గట్ట నామెకు అప్పటికిగల పాండురోగంబు నశించె. ఆమెయు పుత్రుండును సంతసంబున నుండ నొక్కనాడు సద్గుణేశ్వరు డావనంబున వేటలాడుదు నాయాశ్రమంబుజేరి మునికి నమస్కరింప, నాతపసి, “రాజా! నీభార్య కేదారేశ్వరుని వ్రతంబు విఘ్నంబుజేయ నడవికి బంపితివి. ఆమె నాతావున పుత్రునితో సుఖయైయున్నది. కుమారునివలన వ్రతతోరంబు ధరించి పవిత్రతబొంది నది. గాన నామెను గొనిపో”మృన గాజు సంతసించి విజభార్యా పుత్రులను గొని పట్టణంబున కేగి, సుఖంబున నుండిరి. కావున నోపార్వతీ! యీవ్రతంబు విఘ్నంబునొనర్చిన గట్టముల పాలగుదురు. విఘ్నంబులేక చేయువారు సకలసుఖంబు లందెదరు” అని తెలుప నాయంబు సంతసించె. ఆశంకరుండును నాటికి కొలువు చాలించి విజగృహంబున కేగి సుఖంబుండె.

సంపూర్ణము.

